

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
89/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. június 21.

A főtanácsnok indítványa a C-391/16. sz.
M kontra Ministerstvo vnitra, valamint a C-77/17. és C-78/17. sz., X kontra
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides egyesített ügyekben

Wathelet főtanácsnok szerint a menekültekről szóló irányelv azon rendelkezései, amelyek lehetővé teszik valamely tagállam számára, hogy megtagadja vagy visszavonja a menekült jogállást, összeegyeztethetők az uniós joggal

Mivel a menekült jogállás megtagadására vagy visszavonására vonatkozó döntés nem érinti a menekültnek minősülést, a tagállam köteles az érintett menekültnek biztosítani a Genfi Egyezményből eredő jogai tiszteletben tartását

C-77/17. sz. ügy

X, elefántcsontparti állampolgár, menedékjogot kért Belgiumban. A belga hatóságok azzal az indokkal, hogy a menedékjog iránti kérelme benyújtását megelőzően több különösen súlyos bűncselekményért elítélték, úgy vélték, hogy veszélyt jelent a társadalomra, és megtagadták tőle a menekült jogállás biztosítását. E határozatot a menekültekről szóló uniós irányelvet¹ átültető belga jogszabály alapján hozták meg, amely lehetővé teszi egy tagállam számára, hogy megtagadja a menekült jogállás elismerését, vagy visszavonja e jogállást, amennyiben az érintett veszélyt jelent a tagállam biztonságára vagy mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, e tagállam társadalmára. X vitatta e határozatot a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt.

C-78/17. sz. ügy

X kongói állampolgár, akinek elismerték a menekült jogállását Belgiumban. Ott később különösen súlyos bűncselekményekért szabadságvesztés-büntetésre ítélték. A nemzeti hatóságok, mivel úgy ítélték meg, hogy veszélyt jelent a társadalomra, visszavonták tőle a menekült jogállást. X vitatta e határozatot a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) előtt.

C-391/16. sz. ügy

M csecsen származású, akit menekültként ismertek el a Cseh Köztársaságban. Még ezen elismerés előtt M-et szabadságvesztés-büntetésre ítélték. Miután menekültként ismerték el a Cseh Köztársaságban, ismét elítélték különösen súlyos bűncselekmény miatt. Azzal az indokkal, hogy ezen oknál fogva veszélyt jelent e tagállam és állampolgárai biztonságára, visszavonták a menekült jogállását a menekültekről szóló irányelvet végrehajtó cseh törvény alapján. M megtámadta a visszavonásról szóló e határozatot a cseh bíróságok előtt. Mivel a keresetét elutasították, semmisségi panasszal fordult a Nejvyšší správní soudhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Cseh Köztársaság).

E három ügyben a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) és a Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság) előzetes döntéshozatali kérdéseket terjesztett a Bíróság elé. E bíróságok lényegében azt kérdezik a Bíróságtól, hogy a menekültekről szóló irányelv azon rendelkezései, amelyek lehetővé teszik a

¹ A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.).

tagállamoknak, hogy megtagadják vagy visszavonják a menekült jogállást, sértik-e a menekültek helyzetére vonatkozó Genfi Egyezményt² (a továbbiakban: Genfi Egyezmény), és ebből következően érvénytelenek-e, figyelemmel az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) és az EUMSZ rendelkezéseire, amelyek szerint a közös menekültügyi politikának tiszteletben kell tartania ezt az egyezményt.

A mai napon ismertetett indítványában Melchior Wathelet főtanácsnok mindenekelőtt megjegyzi, hogy azok a helyzetek, amelyekben valamely tagállam megtagadhatja vagy visszavonhatja a menekült jogállást, megfelelnek azoknak a körülményeknek, amelyek között a Genfi Egyezmény megengedi a menekült visszaküldését. A főtanácsnok azonban emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak az alapjogok védelmével kapcsolatos kötelezettségei nagyrészt semlegesítik a menekült visszaküldésére vonatkozó lehetőségüket. Ha a menekültet – jóllehet veszélyt jelent a menedéket nyújtó tagállam biztonságára vagy társadalmára – nem lehet visszaküldeni, e tagállamnak lehetősége van arra, hogy a menekültekről szóló irányelv alapján megfossza őt a menekült jogállástól.

A főtanácsnok hangsúlyozza továbbá, hogy a menekült jogállás megtagadása vagy visszavonása nem jár azzal, hogy az érintett egyént megfosszák a menekültnek minősüléstől. A főtanácsnok szerint az irányelv szövegéből, célkitűzéseiből és általános rendszeréből az következik, hogy egyrészt a menekültnek minősülés, másrészt a menekült jogállás két külön fogalmat alkot. A menekültnek minősülés pusztán abból fakad, hogy valaki megfelel a menekültként elismerés feltételeinek, függetlenül bármilyen tagállami elismeréstől. Amíg valaki megfelel e feltételeknek, addig továbbra is menekültnek minősül. A menekült jogállás – a menekültekről szóló irányelv rendelkezései értelmében, amelyek lehetővé teszik annak megtagadását vagy visszavonását – viszont azon jogok élvezetét jelenti, amelyek főszabály szerint az ezen irányelv alapján menekültként való elismerésből erednek. A főtanácsnok megjegyzi, hogy e jogok közül néhánynak (mint a tartózkodási engedélyhez való jog, a képesítések elismeréséhez való jog és az egészségügyi ellátáshoz való jog) nincs megfelelője a Genfi Egyezményben, más jogokat pedig (mint a munkavállaláshoz való hozzáféréshez való jog, a lakhatás elősegítéséhez való jog és a szociális segítséghez való jog) ezen egyezmény csak azoknak a menekülteknek biztosít, akik jogszerűen tartózkodnak a menedéket nyújtó országban.

Következésképpen a főtanácsnok úgy véli, hogy a menekült jogállás megtagadása vagy visszavonása eredményeként az érintett nem vagy már nem részesül a menekültekről szóló irányelv által előírt jogokban, ugyanakkor megőrzi a menekült minőséget, valamint azon jogok összességét, amelyeket a Genfi Egyezmény minden menekültnek biztosít, tartózkodásának jogszerűségétől függetlenül (mint a hátrányos megkülönböztetés tilalma, a bírósághoz fordulás joga, a közoktatáshoz való hozzáférés és a visszaküldéssel szembeni védelem). A menekült jogállás biztosításának megtagadása továbbá nem mentesíti az érintett tagállamot azon kötelezettsége alól, hogy megvizsgálja az elé terjesztett menedékjog iránti kérelmet, és adott esetben e vizsgálat eredményeként elismerje a kérelmező menekültnek minősülését.

A főtanácsnok ebből arra következtet, hogy **a menekültekről szóló irányelv azon rendelkezései, amelyek lehetővé teszik valamely tagállam számára, hogy megtagadja vagy visszavonja a menekült jogállást, nem sértik a Genfi Egyezményt, következésképpen összeegyeztethetők az EUMSZ és a Charta rendelkezéseivel.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

---

² Az 1967. október 4-én hatályba lépett, a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) által kiegészített ki, a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt, 1954. április 22-én hatályba lépett egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 137. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.).

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106